

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 23 (1676).

19 ЧЕРВНЯ 1987 РОКУ

Ціна 2 коп.

**Сьогодні
в номері:**

30 червня — вибори ректора університету. Трудові колективи висунули своїх кандидатів — 2 стор.

У нас в гостях газета латвійських студентів «Падомью студентс». Про життя наших ровесників із Риги читайте на 3 стор.

Проблеми викладання суспільних наук дискутувались на міжвузівській конференції в Одесі. Інтерв'ю професора Д. С. Шелеста — 1—4 стор.

Студентські профспілки: плани на літо, турботи про новий навчальний рік. — 4 стор.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

21 червня — вибори до місцевих Рад народних депутатів

Зустріч з кандидатами

Наближаються вибори. Нині вони проводяться в атмосфері духовного відродження нашого суспільства, в умовах поглиблення демократії і перебудови.

Студентам — молодим борцям не байдужі ті зміни, які відбуваються сьогодні, особливо в галузях, що мають безпосереднє відношення до студентського життя.

Мабуть, тому і викликала такий інтерес зустріч в гуртожитку № 1 студентів з кандидатом в депутати обласної Ради народних депутатів секретарем обкому Компартії України Г. Д. Максименком і кандидатом у депутати Центральної районної Ради м. Одеси другим секретарем Центрального райкому партії Л. М. Клепацьким.

Гості ознайомились з побутовими умовами студентського життя, мали розмову зі студентами, представниками адміністрації університету, цікавились всім: життям, навчанням, запитами молоді, їх доповідями. Уважно були вислухані студентські думки з різних питань.

Між іншим, було прикро, коли виявилось, що не всі студенти знають, за кого вони віддадуть свої голоси найближчим часом. В цьому, безперечно, виявилось недоопрацювання як агітаторів виборчих дільниць, так і ко-

мітетів комсомолу факультетів і університету.

Виступаючи перед студентами в червоному кутку гуртожитку, тов. Максименко зупинився на питаннях, з якими він добре ознайомлений як депутат обласної Ради минулого скликання. Зокрема, він розповів про зусилля, яких обком партії докладає з метою вирішення проблем, що торкаються молоді і в першу чергу молодих студентських сімей.

В найближчі роки буде вестись ремонт наукової бібліотеки ім. М. Горького. Стосовно нашої бібліотеки, то присутній на зустрічі секретар парткому ОДУ І. І. Кондратюк розповів, що вже в жовтні нинішнього року буде введено в дію ліве крило університетської наукової бібліотеки.

На майбутню п'ятирічку заплановано будівництво нового корпусу бібліотеки на 2 млн. одиниць зберігання. З завершенням будівництва нового, дев'ятого за рахунком, гуртожитку забезпечення студентів житлом буде сто процентним.

Від виборів до виборів поліпшуються матеріальні умови життя і навчання студентів.

В. НЕМЕРЦАЛОВ,
заступник секретаря
комітету комсомолу ОДУ.

«Сесія, сесія, сесія...»

Завершуються захисти студентських дипломів на російському відділенні філфаку. Члени державної комісії вибагливо оцінюють їх якість.

Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

ТАК ТРИМАТИ!

У студентів III курсу істфаку літня сесія у розпалі. Вже склали два екзамена: з політекономії і історії СРСР. Із 57 студентів, що навчаються на курсі, 25 чоловік перший екзамен склали на «відмінно», 30 чоловік склали на «відмінно» історію СРСР. Правда, 13 чоловік отримали з цих предметів оцінки «задовільно».

В цілому показники нинішньої сесії значно кращі попередніх, і це не випадково. Сьогодні студенти з більшою відповідальністю ставляться до результатів своєї роботи, і цьому можна тільки радіти.

О. КУШНІР,

ВИКЛАДАННЮ СУСПІЛЬНИХ НАУК — КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД

27—28 ТРАВНЯ В ОДЕСІ НА БАЗІ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА БУЛА ПРОВЕДЕНА ПЕРША З ПОЧАТКУ ПЕРЕБУДОВИ ВИЩОЇ ШКОЛИ МІЖВУЗІВСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК В УМОВАХ ПЕРЕБУДОВИ ВИЩОЇ ШКОЛИ».

НАШ КОРЕСПОНДЕНТ ВЗЯВ ІНТЕРВ'Ю У ЗАВДІЮЮЧОГО ОПОРНОЮ КАФЕДРОЮ НАУКОВОГО КОМУНІЗМУ ОДУ ПРОФЕСОРА Д. С. ШЕЛЕСТА.

— Дмитре Сергійовичу, на думку учасників конференції, нинішній форум суспільствознавців в Одесі матиме значний резонанс завдяки не тільки широкому представництву, але головним чином тій конкретній розмові, що запам'ятовується своєю новизною, корисністю і гострою порушених питань. Як би Ви коротко охарактеризували конференцію за змістом, завданнями і метою?

— Про значення конференції можна судити і на основі її організаторів. Це Мінвуз УРСР, інститут підвищення кваліфікації викладачів суспільних наук

при Київському ордені Леніна та ордені Жовтневої революції держуніверситеті імені Т. Г. Шевченка і наш університет. Конференція, не побоююсь сказати, вийшла за межі нашої республіки, оскільки бажання взяти в ній участь висловили 45 вузів з 6 республік країни, 230 працівників вищої школи, представників партійних і радянських органів і громадських організацій.

20 докторів наук, професорів і 115 доцентів подали на конференцію понад 140 проблемних доповідей, виступів та повідомлень.

Завдання конференції — накреслити нові методологічні підходи до викладання суспільних наук, узагальнити наявний позитивний досвід і піддати аналізу негативні моменти, які виявились уже в умовах перебудови вищої школи. Мета конференції — поліпшити якість підготовки молодих спеціалістів у вузах, вдосконалити формування у них стійкого світогляду.

Ще раз зазначу, що такий широкий географічний діапазон учасників конференції — Російська Федерація, Україна, Білорусія, Середня Азія, і Закавказзя, — безумовно, сприяв успішному розв'язанню поставлених завдань.

— Дмитре Сергійовичу, тема конференції — комплексний підхід до викладання суспільних наук в умовах перебудови. Розшифруйте, будь ласка, це формулювання.

[Закінчення на 4-й стор.]

У комітеті комсомолу ОДУ

9 червня відбувся розширений актив комсомольської організації університету. Було заслухано звіт про роботу комітету комсомолу. З доповіддю «Про завдання комсомольської організації Одеського держуніверситету по виконанню рішення XX з'їзду ВЛКСМ і XXV з'їзду ЛКСМУ і подальшому розвитку студентського самоврядування» виступив заступник секретаря комітету комсомолу Євген Степанов. Він порушив ряд гострих проблем, які стоять перед комсомольською організацією, а також зупинився на тому, що було зроблено у звітному періоді. Особливу увагу в доповіді приділено завданням літнього періоду і наступного навчального року.

В обговоренні доповіді взя-

ли участь: О. Соляник, Ю. Бошко, Е. Щеглов, Д. Теслер, С. Кічмаренко та інші. Із заключним словом до присутніх звернувся перший секретар Центрального райкому комсомолу О. Колдаков.

Другим пунктом активу були організаційні питання. Із комітету комсомолу ОДУ виведено: Л. Микитась — у зв'язку з переходом на роботу в апарат ЦК ЛКСМУ, П. Райнова та Л. Райнова — як таких, що не забезпечили виконання роботи на своїх дільницях, Л. Статі — у зв'язку з декретною відпусткою, С. Дякуна — у зв'язку з переходом на заочну форму навчання.

До складу комітету комсомолу обрано О. Дунаєва, О. Нікішева, О. Іващенко, Ю. Бошка, В. Товбійчука.

ГОТОВИМСЯ К ВЫБОРАМ РЕКТОРА

11—15 ИЮНЯ ПРОХОДИЛИ СОБРАНИЯ ТРУДОВЫХ КОЛЛЕКТИВОВ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ОГУ ПО ВЫДВИЖЕНИЮ КАНДИДАТОВ НА ДОЛЖНОСТЬ РЕКТОРА.

СЛОВО—ТРУДОВЫМ КОЛЛЕКТИВАМ

В соответствии с положением о порядке выборов ректора, каждый трудовой коллектив должен был выдвинуть одного кандидата.

Об атмосфере деловитости, принципиальности, гласности, демократизма, в которой проходили собрания в большинстве трудовых коллективов ОГУ, говорил в своем выступлении профессор Л. В. Багрий-Шахматов на собрании трудового коллектива юридического факультета. «Прежде всего, — сказал он, — хочется отметить положительное влияние развития демократии в нашем обществе. Это выражается в том, что сегодня мы сами предлагаем кандидатуры на должность ректора. Нашему коллективу оказано большое доверие...»

Напомним, что в Одесском университете это первые выборы ректора, начиная с 1884 года.

11 июня состоялось собрание сотрудников общеуниверситетских кафедр. Присутствовало 62 человека. На должность ректора было предложено две кандидатуры: профессор В. В. Сердюка и И. П. Зелинского. В обсуждении кандидатур приняли участие тов. Л. А. Ануфриев, И. М. Попова, И. Г. Батюк, Л. Д. Маликов, И. Б. Цуканов, Л. А. Левченко, О. И. Жмурина и другие.

Большинством голосов прошла кандидатура И. П. Зелинского.

12 июня состоялось собрание трудового коллектива химического факультета. Присутствовало 176 человек. Предложено четыре кандидатуры: профессор И. П. Зелинского, В. Н. Тоцкого, А. Г. Топчиева, А. А. Эннана.

Обсуждение кандидатур проходило в форме живого, открытого разговора. Выступающими отмечались сильные и слабые стороны выдвинутых кандидатур. Чувствовалась большая ответственность всех присутствующих за судьбу университета, стремление избрать достойнейшего.

Вместе с тем, выступающими отмечалось несовершенство существующей на данном этапе избирательной системы. Заведующий НИЛ-10 С. Н. Кравченко, в частности, заметил, что 1000 сотрудников НИЧ ОГУ в составе расширенного Ученого совета будут представлены всего лишь 19 выборщиками. По мнению С. Н. Кравченко, необходимо ввести в состав совета и заведующих секторами. Большинство голосов кандидатом на должность ректора участники собрания выдвинули профессора И. П. Зелинского.

12 июня состоялось собрание трудового коллектива деканата по работе с иностранными учащимися и кафедры РКИ. Присутствовало 33 человека. Выдвинуто две кандидатуры: профессор И. П. Зелинского и В. Н. Тоцкого. В обсуждении кандидатур приняли участие В. В. Глебов, Ф. С. Миронов, Л. П. Зайчиков, М. И. Андрианова, Л. В. Дрепина, Л. П. Рушак, А. С. Кузьмин, М. Н. Чесноков.

Кандидатом на должность ректора единогласно выдвинул профессор И. П. Зелинский.

На общем собрании трудового коллектива УЭМ ОГУ присутствовало 76 человек. В президиум избраны: Н. И. Абрамов, Н. М. Бондаренко, Л. Я. Бараница.

Слесарь - механик В. С. Доменко внес предложение рекомендовать кандидатом на должность ректора профессора И. П. Зелинского, которого лично знает более 30 лет как принципиального, честного, эрудированного человека.

Инженер - экономист А. И. Голоденко внес предложение рекомендовать в кандидаты на должность ректора профессора А. Г. Топчиева, показавшего себя знающим, требовательным и внимательным человеком, хорошим организатором. В обсуждении кандидатур приняли участие тов. С. М. Липовецкий, Л. Я. Бараница и другие товарищи.

Большинством голосов кандидатом на должность ректора избран И. П. Зелинский.

12 июня состоялось собрание трудовых коллективов ректората и АХЧ. Присутствовало 105 человек. На обсуждение было выдвинуто три кандидатуры: профессор А. Г. Топчиева, И. П. Зелинского, В. Н. Тоцкого. Обсуждение проходило в довольно напряженной атмосфере, которая особенно накалилась в момент открытого голосования. Большинство голосов кандидатом на должность ректора выдвинул профессор И. П. Зелинский.

12 июня состоялось собрание трудовых коллективов физического факультета, НИЛ-1, 2, 3, 4, 5, 7. На собрании присутствовало 260 человек. Предложены на обсуждение кандидатуры: профессор И. П. Зелинского, Н. П. Коваленко, А. Г. Топчиева, В. В. Сердюка, А. Н. Золотко. Профессора А. Н. Золотко и Н. П. Коваленко попросили собрание о самоотводе, мотивируя тем, что не обладают качествами необходимыми для этой должности. Большинство голосов собрание удовлетворило их просьбы о самоотводе. В результате голосования большинство голосов было отдано В. В. Сердюку, который и выдвинут кандидатом на должность ректора. Собрание решило рекомендовать ввести в расширенный Ученый совет дополнительно представителей лабораторий, в частности, зав. секторами.

13 июня состоялось собрание трудового коллектива факультета романо - германской филологии. Присутствовало 54 человека. Предложены кандидатуры профессоров В. В. Сердюка, В. Н. Тоцкого, А. Г. Топчиева, И. П. Зелинского. С обсуждением предлагаемых кандидатур выступили Д. В. Малявин, Т. А. Бровченко, М. Г. Мирошниченко, Е. Н. Цисек, В. Г. Таранец, М. Г. Соколянский, Ш. М. Жавинская, А. Н. Голубенко.

Большинством голосов кандидатом в ректоры от факультета РФГ выдвинут профессор И. П. Зелинский.

13 июня состоялось собрание трудовых коллективов биологического факультета, НИЛ-15 и НИЛ-16. Присутствовало 96 человек. На должность ректора были предложены три кандидатуры: профессор В. Н. Тоцкого, В. Д. Тараненко, И. П. Зелинского.

Профессор В. Н. Тоцкий попросил удовлетворить его самоотвод в связи с необходимостью его участия в создании лаборатории клеточной технологии, научным руководителем которой он является. Большинство голосов собрание удовлетворило просьбу профессора

В. Н. Тоцкого о самоотводе.

Профессор В. Д. Тараненко также выступил с просьбой о самоотводе, сославшись на то, что не имеет достаточного опыта административной работы. Большинство голосов самоотвод был принят.

Собрание единогласно выдвинуло на должность ректора ОГУ кандидатуру профессора И. П. Зелинского.

13 июня состоялось собрание трудовых коллективов НИИ физики и НИЛ-6. Присутствовало 62 человека. Поступило предложение (Ханонкин А. А., Цветков А. А.) увеличить число членов расширенного Ученого совета по выборам ректора за счет зав. секторами НИЛ и зав. лабораториями НИИ физики. Предложение принимается 33 голосами, против — 9, при остальных воздержавшихся.

На должность ректора были выдвинуты кандидатуры А. Г. Топчиева, В. В. Сердюка, В. М. Белоуса.

В. М. Белоус выступил с самоотводом. Большинство голосов самоотвод отклоняется. Кандидатом в ректоры собрание избрало В. М. Белоуса.

13 июня состоялось собрание трудового коллектива юридического факультета. Присутствовало 168 человек. Предлагается кандидатура И. П. Зелинского. Выступили доцент Е. Л. Стрельцов, профессор Л. В. Багрий-Шахматов, профессор А. В. Сурилов, профессор Г. Е. Петухов, профессор Ю. С. Червонный, доцент И. И. Каракаш.

Трудовой коллектив юридического факультета единогласно выдвинул кандидатом на должность ректора ОГУ профессора И. П. Зелинского.

15 июня состоялось собрание трудовых коллективов филологического факультета и научной библиотеки. Присутствовало 102 человека. Выступили: доцент П. Т. Маркушевский, профессор И. М. Дузь, доцент С. П. Ильев, сотрудник НБ ОГУ В. С. Фельдман.

Собрание единогласно выдвинуло кандидатуру профессора И. П. Зелинского.

15 июня состоялось собрание трудовых коллективов механико-математического факультета, НИЛ-17 и ВЦ. Присутствовало 119 человек. С рекомендациями кандидатур на должность ректора выступили: профессор В. А. Плотников, доценты Н. Я. Тихоненко, В. Е. Круглов, С. Ф. Скороход, П. Д. Варбанец, Т. И. Матвеев, А. В. Костин, И. И. Микеш, В. В. Эфендиев. В списке голосования включены три кандидатуры: профессор В. А. Плотников, профессор В. Г. Таранец, профессор И. П. Зелинский. Самоотвод профессора В. А. Плотникова не удовлетворен.

Большинством голосов кандидатом на должность ректора выдвинут профессор В. А. Плотников.

15 июня состоялось собрание трудовых коллективов геолого-географического факультета, НИЛ-12, 13, 14. Присутствовало 196 человек. С выдвижением кандидатур выступили доценты О. Д. Богуненко, И. А. Одинов и профессор И. Н. Гоголев. Предложены две кандидатуры: профессор И. П. Зелинский и А. Г. Топчиева. В обсуждении приняли участие профессор И. Н. Сулимов, доценты А. В. Гузенко, М. И. Благодаров, Я. М. Биланчин, А. И. Полоса и другие. Некоторые из выступающих отмечали несовершенство «Положения о выборах ректора», предлагали выдвинуть

обе кандидатуры. Собрание не поддержало это предложение, и большинством голосов было принято решение голосовать согласно «Положению о выборах», т. е. открытым голосованием.

Большинством голосов кандидатом на должность ректора выдвинут профессор И. П. Зелинский.

15 июня состоялось собрание трудового коллектива исторического факультета. Присутствовало 36 человек. На рассмотрение участников собрания была предложена кандидатура профессора И. П. Зелинского. Другой кандидатуры выдвинуто не было. В обсуждении кандидатуры профессора И. П. Зелинского приняли участие профессор П. О. Карышковский, М. Е. Раковский, доценты И. К. Калмакан, В. П. Ващенко, Г. П. Чухрий.

Участники собрания единогласно проголосовали за кандидатуру профессора И. П. Зелинского.

КАНДИДАТЫ НА ДОЛЖНОСТЬ РЕКТОРА УНИВЕРСИТЕТА

Белоус Виталий Михайлович, 1935 г. р., беспартийный, доктор физико-математических наук, профессор. В 1958 году окончил физико-математический факультет ОГУ. В 1964 г. защитил кандидатскую, а в 1971 г. — докторскую диссертацию, работал ассистентом кафедры физики ОВИМУ, ассистентом кафедры физики Луганского вечернего машиностроительного института, доцентом и профессором кафедры физики ОВИМУ. С 1975 года — директор НИИ физики ОГУ. Лауреат Государственной премии УССР (1983 г.).

Зелинский Игорь Петрович, 1933 г. р., член КПСС с 1960 года, доктор геолого-минералогических наук, профессор. В 1957 г. окончил геологическое отделение геолого-географического факультета ОГУ. В 1970 г. защитил кандидатскую, а в 1981 — докторскую диссертацию. Работал инженером-геологом и старшим инженером-геологом в Украинском отделении института «Гидропроект», старшим инженером проблемной лаборатории ОГУ, начальником противооползневое управления Одесского облсполкома, старшим преподавателем, доцентом, заведующим кафедрой общей и морской геологии (1977 г.), деканом геолого-географического факультета (1978 г.), заведующим кафедрой инженерной геологии и гидрогеологии ОГУ (1978 г.), проректором по учебной работе (1980 г.). Избирался депутатом Одесского городского Совета народных депутатов (1967—1969 гг.). Член Центрального райкома Компартии Украины г. Одессы.

Плотников Виктор Александрович, 1938 г. р., член КПСС с 1974 года, доктор физико-математических наук, профессор. В 1960 г. окончил физико-математический факультет ОГУ. В 1968 г. защитил кандидатскую, а в 1980 — докторскую диссертацию. Работал старшим лаборантом, инженером, старшим инженером, ведущим инженером, старшим научным сотрудником, руководителем группы лаборатории вычислительной математики и ВЦ ОГУ, старшим преподавателем, доцентом кафедры вычислительной математики ОГУ, заведующим кафедрой оптимального управления ОГУ (1974 г.). С 1982 года — профессор, с 1987 г. — декан механико-математического факультета.

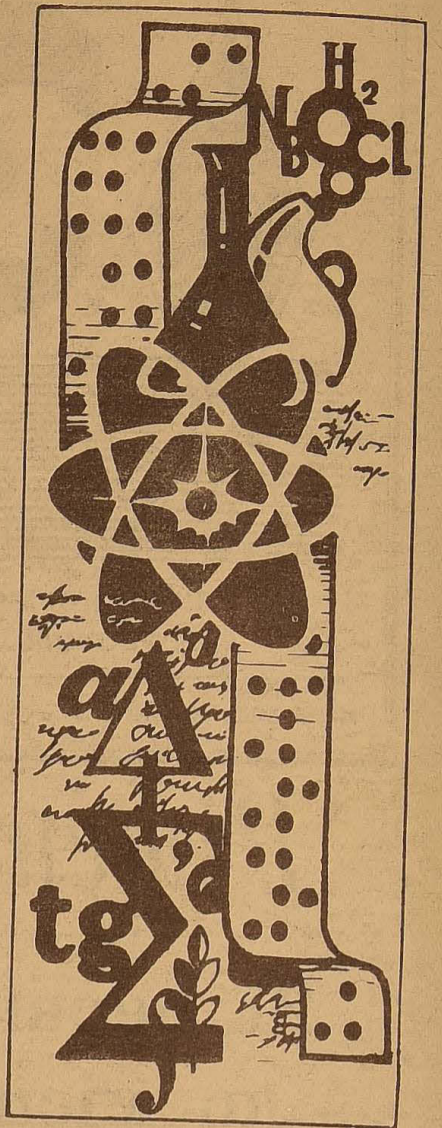
Сердюк Виктор Васильевич, 1934 г. р., член КПСС с 1964 года, доктор физико-математических наук, профессор. В 1956 году окончил физико-математический факультет ОГУ, в 1963 г. — защитил кандидатскую, а в 1972 г. — докторскую диссертацию. Работал старшим лаборантом, ассистентом, старшим преподавателем на кафедре экспериментальной физики ОГУ, заведующим кафедрой экспериментальной физики (1968 г.), деканом физического факультета (1967 г.), с 1975 г. — ректор ОГУ. Награжден орденом «Знак Почета» (1976 г.), заслуженный работник высшей школы.

ОТ РЕДАКЦИИ:

Итак, закончилось выдвижение кандидатов на должность ректора университета.

Сейчас главное, чтобы представители трудовых коллективов, вошедшие в состав расширенного Ученого совета, сумели осознать значимость своей миссии: не собственные симпатии или антипатии они должны будут реализовать на предстоящих выборах, а волю и интересы многогласного коллектива, который надеется на их мудрость, благородство и сплоченность.

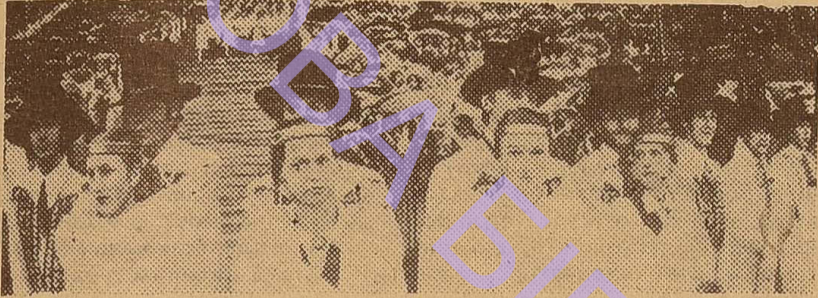
Пусть первые в советское время выборы ректора Одесского университета войдут в историю нашего вуза. Пусть каждое слово, произнесенное перед тайным голосованием, станет проявлением государственной мудрости и разума. И пусть о результатах тайного голосования на предстоящих выборах в нашем университете в отечественном научном мире говорят как о примере высокого благородства, человеческой порядочности и гражданского долга истинных ученых.

padomju students

Сегодня в рубрике «газета в газете» мы публикуем материалы, подготовленные журналистами газеты «Советский студент» Латвийского госуниверситета им. П. Стучки

ПЕРЕСТРОЙКА ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

Эксперимент по вовлечению всех студентов юридического факультета в деятельность правоохранительных органов проводится в соответствии с договором о сотрудничестве, заключенным с Министерством внутренних дел Латвийской ССР. Студенты первого курса работают общественными помощниками участковых инспекторов; второго — познают тонкости уголовного розыска; третьего — знакомятся с деятельностью ОБХСС; четвертого — специализируются на работе в системе МВД и в прокуратуре.

Введение такой практики вызвало среди студентов широкий резонанс. Не все относятся к своим обязанностям творчески: появляются жалобы на то, что работа — техническая,

приходится дежурить у телефона, разносить повестки и т. д. Но многие считают, что это дело не только нужное, но и интересное: работают сверхурочно, потому что хотят знать с будущей профессией возможно больше.

И еще об одном нововведении. По инициативе будущих юристов сформирован специализированный студенческий отряд. В период летнего трудового семестра 25 его членов совместно с Октябрьским управлением внутренних дел Риги будут решать правоохранительные вопросы.

Таковы приметы времени — идет перестройка высшей школы.

Евгений ТОЛОЧКОВ,
студент III курса
юридического факультета.

ТОРЖЕСТВЕННОЕ ОТНОШЕНИЕ К ГЛИНЕ

У нее есть запах. Когда в народную студию керамики приходишь с другого факультета, кажется — это запах главного здания. Запах университетского подвальчика: столовая, аромат кофе, кулинария, сырное печенье с запахом воскресенья-студия «Вапе».

На ощупь она шелковистая. Оседает на руках быстро высыхающим слоем, подчеркивая хиромантические складки: я сильный, я вечный. Потому что похоже на кору дерева и чуть оформленный ком земли.

Она сжата в комочек. Лишнего у нее нет — не отсекается. А если наращивать — распрямится, освободит энергию, которая обернется знанием — что лепить и как. Часть ее уже увилась людьми и передается как закон человеческий. Об утилитарности назначения, целомудренности формы и цвета. Но случается здесь и швейная машина с оттенком глазури «под металл» — это если выставка посвящена спектаклю Р. Блауманиса «Дни портных в Силмачах». А рядом — посуда. Качество: реквизит театральный? Высшее качество — как синоним универсальности: подходит! Растениям в магазине-салоне цветов Ботанического сада Латвийской ССР — подходит, следующей теме выставки народной студии университета — будет подходить! Потому что торжественно относящиеся к глине всегда выбирают оптимальный вариант.

Людмила МЕТЕЛЬСКАЯ.

Не будем считать рыбки чешуйки...

Слезы. Слезы дерева. Они горькие и немного пахнут смолой.

Вы видели плачущие деревья? Да, деревья тоже плачут. Им чуждо равнодушие, ненависть и подхалимство.

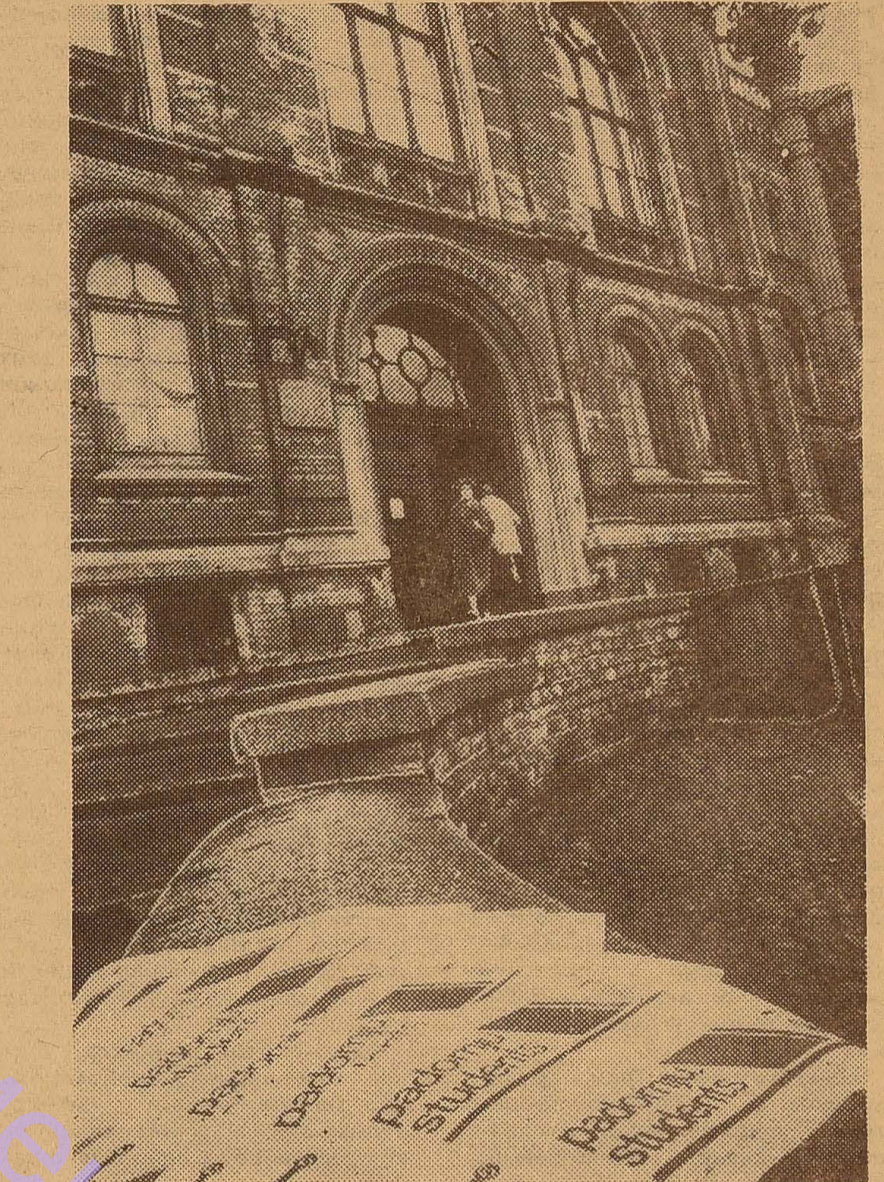
Именно поэтому Анита в лесу чувствует себя как среди своих. Там пропадает смысл торопиться, забываются грубости, уходит будничность, даже нога не оставляет следа на сырой просеке.

Но не только это роднит ее с лесом. Есть еще что-то такое, ну такое, — в слова не уместяется.

— Вечно бегала по лесу в стареньких джинсах, — рассказывает Анита, — как индеец, закидывающий лассо или стреляющий из лука. По вечерам, когда время упасть в кресло, мы с братишкой, конечно, тихонько, скакали верхом.

Позже нравилось еще нырять и видеть во сне морское дно. Потихоньку придумала стать океанологом, но потом передумала. Море и океан кажутся недоступными, а здесь, на берегу Даугавы, сидеть и считать рыбки чешуйки — просто в голову не могло такое прийти! Какой в этом смысл? Не отойти ничего изучать, если сделанное никому не нужно. И я начала заниматься зоологией.

Уже с первого курса Анита начала интересоваться охотничьим хозяйством, конкретнее — тем, почему в Латвии так стали вымирать серые зай-

XXI век—век оптической связи

Раздается мелодичная трель — это звонит телефон. Вы снимаете трубку и... чувствуете, что привычное «Алло» звучит совсем по-иному — ваш собеседник как будто находится здесь же, рядом с вами. Или еще пример: вы включаете телевизор или видите яркую, сочную картинку — как на мониторе в аппаратной телевидения. Наконец, можно включить радио. Звучит орган. Но как! Закройте глаза — и вы в Домском соборе. А перенесла вас туда (точнее — перенесет в скором будущем) оптическая связь.

Человечество использует оптическую связь уже многие тысячелетия. вспомните сигнальные костры, дым, позже — флажки, ракеты. В 1870 году английский физик Дж. Тиндаль решил использовать в качестве проводящей среды не воздух, а воду. Опыт выглядел так: свет от угольной дуги вводился сюда через линзу. Благодаря многократным внутренним отражениям на границе вода-воздух струя светилась по всей своей длине. Это был первый световод — жидкостный. Идея твердого световода возникла 35 лет спустя и принадлежит другому английскому ученому — Р. Вуду.

В 1966 году было высказано предположение о возможности использования световодов для передачи сигналов связи. Тогда это казалось почти утопией: луч света угасал через 10 метров. Но в 70-е годы были созданы такие волокна световодов, по которым свет можно передавать на десятки, а в перспективе — и на сотни километров.

Как же выглядит сегодняшней световод? Это двухслойное

волокно, изготовляемое из плавного кварца. Световод с защитным покрытием — это уже оптическое волокно. А собранные в пучок волокна составляют волоконно-оптический кабель.

Сейчас над проблемами этого вида связи работают многие НИИ у нас в стране и за рубежом. Уже больше года занимается ими под руководством старшего научного сотрудника, кандидата физико-математических наук Виктора Савельева небольшая группа физиков Института физики твердого тела при ЛГУ. Наряду со штатными работниками исследования проводят и студенты нашего физмата. В будущем планируется создать отдельную лабораторию, и, как надеется Виктор, работать в ней будут сегодняшние студенты.

Исследования проводятся на лабораторных установках, которые собраны из отдельных блоков, выпускаемых серийно. На этих установках можно изучать изменение оптических свойств различных материалов при воздействии на них рентгеновского излучения, света определенной длины волны, разных температур.

И еще одну проблему должны решить физики, проблему технологического аспекта — создание активных устройств (коммутаторов) в миниатюре. Этим занимается целое направление в физике — интегральная оптика.

В следующий век мы войдем, уже широко используя возможности волоконно-оптической связи.

Сергей КРУК,
студент I курса
отделения журналистики.

цы. Их численность с 70 года уменьшилась на 46 тысяч. На территории Латвии в среднем на тысячу гектаров приходится только 10—15 зайцев.

Оказалось, что во время уборки хлеба они гибнут в 10 раз чаще, чем от руки охотника...

Анита ездила по хозяйствам, выясняла, пыталась убедить, но часто, даже слишком часто, все разбивалось как о стену. Понятно: хозяйствам важнее выполнение плана, ни у кого же нет времени и жалания бегать по полю и сгонять с него зверьков.

Анита не отступала. Многие друзья и знакомые, подходя к ней со своими мерками, старались убедить, что со временем ее фантазии исчезнут, со временем она смирится...

А я верю — она испугалась, что это действительно случится, что она может стать равнодушной ко всему.

Но пока все идет по-старому. Анита почти каждый день проводит в Тейчском государственном резервате.

Если нет особых дел, в одиночестве бродит по лесу.

Не страшно? Нет, животных она никогда не боялась, скорее — людей.

До недавнего времени, до практики в ГДР, она себя считала человеком, которому нравилось одиночество, и в многочисленное общество ее не тяну-

ло. Только этим летом пришло осознание, что в мире живет так много хороших и интересных людей.

— Я еще до сих пор удивляюсь, как попала на практику в ГДР, — говорит Анита. В начале совсем не хотелось ехать, потому что — как же с мечтой поработать летом в Тейчах?

Сейчас о ростокских студентах, удивительных городах она рассказывает с большим увлечением, но в конце добавляет, что все же нигде не бывает так хорошо, как дома.

Здесь, в университете, Анита вместе со своими однокурсницами (вначале в группе было и два «орла», но постепенно они стухивались) поет, играет на пианино или гитаре, дважды в неделю играет в волейбол в спортивном зале, танцует в факультетском танцевальном коллективе — и, конечно, постигает самое прекрасное значение этого слова — коллектив, ибо она — Стучкинская стипендиатка.

Вечерами, потирая спину, больную от долгого сиденья в библиотеке, она бежит на какой-нибудь вечер, но мысли всегда и везде — о Тейчах, об удивительном лесу, в котором деревья могут весело смеяться.

С Анитой УПИТЕЙ
беседовала
Дайга МЕЖАПУКЕ,
студентка I курса
отделения журналистики.

Викладання суспільних наук — комплексний підхід

[Закінчення.]

Початок на 1-й стор.]

— Розв'язувати завдання професійної та марксистсько-ленінської підготовки студентів — майбутніх, спеціалістів можна тільки в процесі вдосконалення форм і методів викладання як спеціальних, так і суспільних дисциплін, тобто шляхом комплексного системного підходу до них.

Комплексний підхід — поняття складне і містке. Достатньо сказати, що він передбачає поліпшення викладання марксизму — лєнінізму як цілісного вчення в органічній єдності його складових частин і, зрозуміло, дотримання гармонійної взаємодії методів, форм і засобів навчання з метою забезпечення високоєфективного навчального процесу.

Особливо хотів би зосередити увагу на необхідності якнайшвидшого практичного розв'язання таких питань як створення сучасного полігону засобів навчання, який включав би найбільш ефективні навчально-методичні засоби, наочні, інформаційні та контрольні-технічні засоби навчання. Важливість цього фактора визначається тим, що головну ставку у навчанні сьогодні доводиться робити на самостійну роботу студентів.

— За такої насиченості робочої програми конференції, мабуть, нелегко визначити по свіжих слідах, що нового внесла конференція у викладання суспільних наук. І все ж: які головні теоретичні та практичні проблеми стали темою творчих дискусій?

— На основі попередніх оцінок можна виділити 4 головні теми, які обговорювались на спеціальних секціях конференції: методологічні проблеми комплексного підходу до викладання суспільних наук, шляхи підвищення ефективності навчального процесу у викладанні суспільних наук, проблеми доступності при викладанні суспільних наук, комплексний підхід до критики антимарксистських теорій у курсі суспільних наук.

Немало цікавих ідей, що вимагають своєї глибокої теоретичної розробки було висловлено учасниками конференції.

Велику увагу було приділено підвищенню якості лекцій, в яких повинні висвітлюватись, перш за все, вузлові питання теми. Пропонувалось систематично розвивати кращі традиції проблемного і проблемно-концептуального викладу лекційного матеріалу, турбуючись при цьому про доступність та емоційність подавання матеріалу.

Багато говорилось про необхідність поліпшити організацію і методику проведення семінарів, як дієвого засобу поглиблення і міцного закріплення знань студентів, прищеплення їм навичок ведення наукової полеміки.

— Що Ви мали на увазі, говорячи про негативні моменти, які з'явилися у викладанні суспільних наук вже в ході перебудови?

— На жаль, про недоліки та помилки й сьогодні доводиться

говорити не тільки в минулому часі. Маю на увазі, перш за все, паперотворчість, формалізм, сухий виклад матеріалу. Наведу такий, можна сказати, класичний приклад. З наступного навчального року, як відомо, замість держекзамену з наукового комунізму вперше вводиться держекзамен з марксизму — лєнінізму, тобто по всіх трьох складових частинах марксизму. Заздалегідь готуючись до цього відповідального етапу, ми зібрали на відповідних кафедрах питання для майбутніх білетів. І тут виявилась стара хвороба спеціалізації: кожна кафедра відпрацювала тільки «свої» теми, без врахування їх органічного зв'язку з кардинальними проблемами марксистсько — лєнінського вчення, як єдиної цілісної науки і без зв'язку з сучасністю.

Виносячи урок з негативного досвіду, учасники конференції закликали ради кафедр суспільних наук звернути особливу увагу на організацію і методику проведення держекзаменів з марксизму — лєнінізму.

— Дмитре Сергійовичу, конференція закінчила свою роботу, прийняла конкретні рекомендації. В зв'язку з цим хочу поставити останнє запитання: кого б Ви могли відзначити з учасників конференції, хто зробив найбільший внесок в успіх її роботи, і які Ви бачите шляхи реалізації прийнятих на конференції рекомендацій?

— З цінними пропозиціями та рекомендаціями на конференції виступили відомі спеціалісти інституту підвищення кваліфікації при Київському держуніверситеті — координуючому центрі методичних досліджень — професори А. І. Кредисов, П. М. Шморгул, І. В. Бичков, Ю. І. Палкін, В. І. Полурез, доцент В. М. Горбунов. Активну участь в обговоренні проблем взяли провідні вчені Одеси професори Л. О. Ануфрієв, Н. М. Якулов, М. І. Сетров, О. Г. Лобунець, доценти Т. А. Тарасенко, С. І. Дмитрієва та інші.

Рекомендації прийнято. Однак успіх справи безпосередньо залежатиме від кафедр, колективів, яким надані широкі права вибору найбільш ефективних форм і засобів навчання суспільним наукам у вищій школі, вмілого використання дидактичного арсеналу. Звичайно, тут необхідна допомога адміністрації, партійних та громадських організацій у справі зміцнення і розвитку навчально-матеріальної бази кафедр і кабінетів суспільних наук, обладнання їх найновішим устаткуванням і необхідною літературою для самостійної роботи студентів.

Необхідність виховання спеціалістів, які володіють глибокими професійними знаннями, ідейно — політичною зрілістю, ґрунтовною світоглядною підготовкою, незмірно підносить роль суспільних наук у перетворенні всіх сторін життя суспільства, робить їх важливим інструментом перебудови.

Інтерв'ю взяв М. УСПЕНОВ.

«Отеплила і зігріла душу...»

Якщо в Одесі колись відкриється музей театру — а я певний, що такий музей не менш необхідний, ніж літературний, — почесне місце в ньому посідає і експозиція, присвячена І. Й. Дунаєвському. Ісаак Йосипович беззавітно любив наше місто, знаходився під владою чарівності Одеси. З нею пов'язані найяскравіші сторінки творчої біографії композитора.

«4 листопада повернувся з Одеси, — писав він 9 листопада 1952 року своїй постійній кореспондентці Л. І. Мілявській, — де дав 4 симфонічних авторських концерти. Успіх був дуже великий, а сонячна Одеса мене так отеплила і зігріла душу після безперервної московської сльоти, що я із задоволенням і ніжністю згадую поїздку».

Заочне знайомство Дунаєвського з Одесою відбулось ще наприкінці 20-х — на початку 30-х років, під час роботи з В. П. Катаєвим над оперетами «Ножи» та «Миллион терзаний» і з Л. Й. Утьосовим над програмою «Музыкальный мага-

зин» у Ленінградському музико-хорі. До часу написання славнозвісної «Білої акації» у Ісаака Йосиповича, який торкнувся неповторної чарівності причорноморського міста, його темпераментні мешканців — патріотів, склався досить ви-

позитора з проханням написати студентський гімн. У своєму листі до студентів IV курсу А. Перської Ісаак Йосипович запропонував скласти текст гімну самим студентам. В університеті виникла літературна студія, багато представників якої

(студенти Нікітін, Штин, Самойлович, Ротберг, Гаухман та інші) написали свої вірші для студентського гімну.

6 травня 1948 року І. Й. Дунаєвський писав своїм молодим одеським друзям: «Ніколи не забуду тисячноголосий хор студентів Одеського державного університету, який проспівав мій «Марш ентузіастів». Це не тільки хвилювання композитора, який написав вдалу пісню, це хвилювання і гордість людини, яка служить своєму народу, яка змогла висловити в пісні те важливе і потрібне, що об'єднує людей. І краща пам'ять про нашу зустріч — це бажання писати нові твори, які висловлюють наші почуття і думки так, щоб ваш імпровізований, але нахненно прекрасний хор не замовк в своєму молодому, дзвінкому уславленні життя, природи, кохання, дружби, відданості нашій Батьківщині та її великим людським ідеалам. Спасибі вам, мої дорогі друзі, за ті чудові дві години, які я провів у вас».

О. ГУБАР.

студентський побут

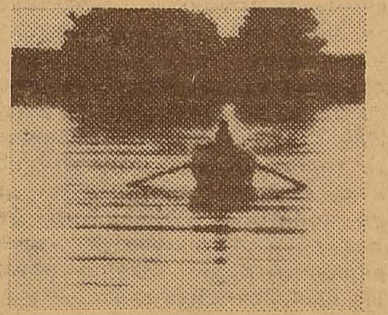
ЛІТНІ ТУРБОТИ ПРОФКОМУ

Настало літо. Для студентів — це гаряча пора, сезія. Для студентського профкому — напружена робота по організації літнього відпочинку і поселенню в гуртожитки на наступний навчальний рік. Протягом літнього періоду в спортивному таборі «Чорноморка» має бути оздоровлено 915 чоловік.

Великі труднощі виникли під час заїзду на І зміну до табору «Чорноморка», оскільки студентам не вигідно їздити на заліки та іспити. Через велику відстаць багато часу витрачається на дорозі. «В політехнічному інституті, — розповідає голова профкому Сергій Кичмаренко, — до табору від'їжджає весь курс разом з викладачами, які там же на місці приймають заліки та іспити. Ми ж поки що дуже залежимо від навчального процесу, а деканати нам назустріч не йдуть. Довелось поселити у таборі школярів, які займаються у міських ЮСШ».

Поселення у гуртожитках — другий основний напрям роботи профкому. У відповідності з новим «Положенням про студентський гуртожиток» від 3.09.86 р., передбачається значне розширення студентського

самоврядування. Тепер всі питання поселення вирішує тільки профком. На факультетах — комісія з поселення, яка складається з представників комсомольських бюро, профбюро, інших громадських організацій. Студентам, які не дотримують внутрішнього розпорядку в гуртожитку, не встигають у навчання, у поселенні відмовлено. Причому факультети самі виробляють критерії розв'язання питання про поселення. Зараз важливо добитися, говорить Сергій, щоб обслуговуючим персоналом в гуртожитках стали самі студенти. Буде більше порядку та й матеріальна допомога багатьом студентам не завадить. Чимало турбот завдають сімейні студенти. Вони довго не подавали заяв про поселення, хоча оголошення про це висіли давно. При розгляді заяв сімейних пар ми враховуємо матеріальний стан і наявність дітей. В нинішньому році ми задовольнили 100 процентів заяв, сімейним студентам віддано 104 кімнати, більше, ніж в минулому році. Всього в наступному навчальному році у гуртожитках ОДУ буде поселено 2592 студента. Ми укладаємо дого-

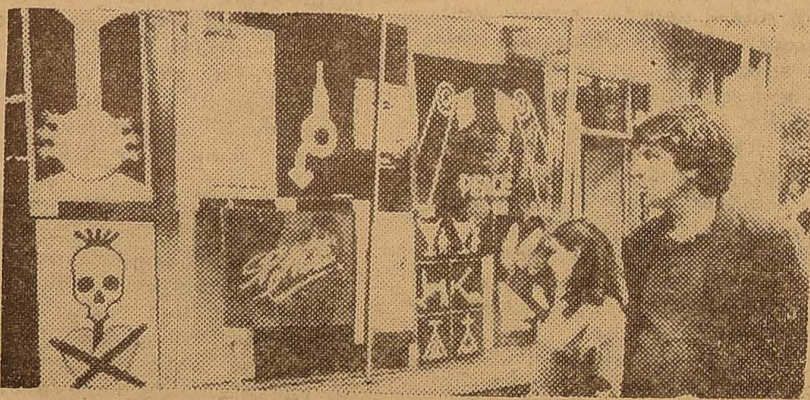

вори з політехнічним інститутом, ОТІХП, ОТІХП ім. Ломоносова, іншими вузами Одеси про поселення сімей, в яких один з членів сім'ї — наш студент, інший — їхній. Це — договори на взаємовигідній основі.

Профком студентів багато робить для розв'язання житлової проблеми. Однак труднощів іще чимало. З нетерпінням чекають студенти побудови дев'ятого гуртожитку, який передбачається віддати юрфаку. Поки що відкритим залишається питання створення міжвузівського сімейного гуртожитку, на зразок МЖК.

Проблем багато, але головним у своїй роботі профком студентів вважає розширення демократичних засад самоврядування у повсякденному студентському житті.

Бесіду вів Ю. ПРИСЯЖНИЙ, студент IV курсу філфаку.

Виставка політичного плакату на Дерібасівській.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.